basic education

Department:
Basic Education
REPUBLIC OF SOUTH AFRICA

NASIONALE SENIOR SERTIFIKAAT

GRAAD 12

EKONOMIE V1

MODEL 2014

MEMORANDUM

PUNTE: 150

Die memorandum bestaan uit 13 bladsye.

Kopiereg voorbehou

AFDELING A (VERPLIGTEND)

VRAAG 1

1.1 MEERVOUDIGEKEUSE-VRAE

1.1.1 A kort ✓✓
1.1.2 C faktorkoste ✓✓
1.1.3 A werkloosheid toeneem ✓✓
1.1.4 C vraag en aanbod ✓✓
1.1.5 B middel ✓✓
1.1.6 A reële BBP✓✓
1.1.7 C ruilvoet✓✓
1.1.8 A arbeidsproduktiwiteit✓✓ (8 x 2) (16)

1.2 PASITEMS

1.2.1 F subrekening in die betalingsbalans ✓
1.2.2 A die verswakking van 'n geldeenheid as gevolg van markkragte ✓
1.2.3 H wisselkoersstelsel ✓
1.2.4 G 'n beskermingsmaatreël teen onregverdige internasionale mededinging ✓
1.2.5 B beleide gemik op die verbetering van die ekonomiese lewensbestaan van 'n spesifieke streek ✓
1.2.6 C die rentekoers wat banke op lenings aan voorkeurkliënte hef ✓
1.2.7 D wêreldwye wisselwerking met handel as belangrikste element ✓
1.2.8 E die verwydering van onnodige wetgewing wat die vrye werking van markte beperk ✓ (8 x 1) (8)

1.3 IDENTIFISEER KONSEPTE

1.3.1 Vermenigvuldigereffek/vermenigvuldiger ✓
1.3.2 Privatisering ✓
1.3.3 Kapitaalgoedere/kapitaal ✓
1.3.4 Ekonomiese ontwikkeling ✓
1.3.5 Ekonomies Aktiewe Bevolking ✓
1.3.6 Grondrestitusie ✓ (6 x 1) (6)

TOTAAL AFDELING A: 30

AFDELING B

Beantwoord TWEE van die drie vrae in hierdie afdeling in die ANTWOORDEBOEK.

VRAAG 2

2.1 2.1.1
- Owerheidsbesteding ✓
- Investering ✓
- Uitvoere ✓ Enige (2 x 1) (2)

2.1.2
- Invoere sal toeneem ✓ (1 x 2) (2)

2.2 2.2.1 Die eindwaarde van alle finale goedere en dienste wat in een jaar periode binne die grense van 'n land geproduseer is.✓✓ (2)

2.2.2 R87 593 miljoen ✓✓ (2)

2.2.3 RSA burgers wat in die VK werk en geld verdien.✓✓ (2)

2.2.4 Huidige pryse – (Nominale) Neem nie enige verandering in die algemene pryspeil in berekening nie.✓✓

Konstante pryse – (Reële) Wanneer veranderings in die algemene pryspeil in berekening gebring word.✓✓ (4)

2.3 2.3.1 Huishoudings / Verbruikers ✓
Sakesektor/Firmas/Produsente ✓ (2)

2.3.2. Dit toon al die moontlike vlakke van besteding en uitset✓ waarby die ekonomie in ewewig is. ✓ (2)

2.3.3

$$k = \frac{1}{(1 - 0{,}8)} \checkmark\checkmark$$

$$= \frac{1}{0{,}2}$$

$$= 5 \checkmark\checkmark$$

(4)

2.3.4 Hoe groter die mvg, hoe groter die vermenigvuldiger (en omgekeerd) ✓✓ (2)

2.4
- Teorieë deur die Monetariste (Friedman) en Keynesiane (Keynes) is ekstreem, en slegs waar onder spesifieke omstandighede. ✓✓
- In werklike omstandighede strewe die staat na hoër ekonomiese groei ongeag 'n inherente stabiele of onstabiele mark.✓✓
- Daarom is die staat se benadering nie ekstreem nie, maar deursigtig en volg hulle pragmatiese beleide.✓✓
- Die beginsel waarop die nuwe ekonomiese paradigma gebaseer is, is die **voorkoming** van onstabiele toestande wat sal lei tot 'n inkrimping van ekonomiese aktiwiteite. ✓✓
- Volgens die nuwe ekonomiese paradigma is dit moontlik dat uitset oor 'n lang tydperk kan styg sonder dat dit belemmer word deur aanbod beperkings of inflasionêre druk. ✓✓
- Dit is gebaseer op vraag- en aanbodbeleide✓✓ (Enige 4 x 2) (8)

2.5
- **Argument ten gunste van vryhandel:** ✓✓
  - **Die vryhandelargument is oorredend**. ✓✓As elke land dit doen wat hy die beste doen, sal elkeen laer pryse en hoër vlakke van produksie geniet. ✓✓
  - **Vryhandel lei tot groter wêreldproduksie** ✓✓van verhandelde goedere, wat lei tot 'n styging in ekonomiese welsyn. ✓✓
  - **Vryhandel veroorloof lande om in ekonomiese aktiwiteite te spesialiseer** ✓✓ waarin hulle 'n vergelykende voordeel (ekonomieë van skaal) het. ✓✓
  - **Vryhandel lei tot wedersydse voordeel** ✓✓ uit internasionale handel vir alle lande. ✓✓
  - **Met vryhandel is 'n meer doeltreffende verspreiding van hulpbronne** ✓✓ moontlik omdat elke land spesialiseer in sy mees effektiewe produksie ✓✓
  - **Vryhandel bied verbruikers 'n groter keuse**. ✓✓ Dit bied verbruikers die keuse om wêreldwyd te koop en nie net dit wat plaaslik beskikbaar is nie. ✓✓

Enige 1 argument (2 x 2) (4)

- **Argument teen beskerming:** ✓✓
  - Wanneer die beskermingsmaatreëls eers geïmplementeer is, word dit moeilik om die maatreëls weer op te hef.
  - Plaaslike besighede wat die beskerming geniet word nooit sterk genoeg om die globale ekonomie op hul eie te trotseer nie.

Enige 1 argument (2 x 2) (4)
[40]

VRAAG 3

3.1 3.1.1
- Progressiewe persoonlike inkomstebelasting ✓
- Rykdom/welvaartbelasting ✓
- Kontant toelae ✓
- Voordeel in natura – kospakkies/skoolvoedingskemas ✓
- Grondhervormingprogramme, grondrestitusie en grondherverdeling ✓
- Eiendomsubsidies ✓
- Jeugloonsubsidie ✓ (Enige 2 x 1) (2)

3.1.2
- Styging in die verkope van plaaslik vervaardigde klere ✓✓
- Uitbreiding van plaaslike industrieë ✓✓
- Toename in werksgeleenthede✓✓

(Aanvaar enige ander relevante antwoord) (Enige 1 x 2) (2)

3.2 3.2.1
- Die NBAP is daarop ingestel om noemenswaardige strukturele verandering in die Suid-Afrikaanse ekonomie te weeg te bring.✓✓ (2) (2)

3.2.2
- Sterker binnelandse groei in die vervaardigingsektor is krities belangrik.✓✓
- Hoë indiensnamekoers.✓✓ (2 x 2) (4)

3.3.3
- Skepping van werksgeleenthede. ✓✓
- NGP voorsien om teen 2020, 5 miljoen nuwe werks-geleenthede te skep.✓✓ (2 x 2) (4)

3.3 3.3.1 Noord/Suid-verdeling of ontwikkelde/ontwikkelende lande✓✓ (2) (2)

3.3.2 USA, Kanada, VK, Frankryk, Duitsland, Japan, Italië, Rusland (2 x 1) (2)

3.3.3 **Ontwikkelende lande:** Voer hoofsaaklik rou materiaal uit na ontwikkelde lande en voer vervaardigde goed in vanaf ontwikkelde lande. ✓✓
Ontwikkelde lande: Hou vol met die subsidie van landbouproduksie, wat dit moeilik maak vir ontwikkelende lande om te kompeteer✓✓terwyl hierdie lande daarop aandring dat ontwikkelende lande invoertariewe op vervaardigde goedere afskaf.✓✓Die meeste ontwikkelende lande het baie min buitelandse handel.✓✓ (6)

3.4
- Die fokus is op die ontwikkeling van internasionale mededingendheid van Suid-Afrika se vervaardigingsbedrywe. (Geïmplementeer deur die DHN)✓✓
- Dit is 'n strategie wat van toepassing is op alle prosesse wat te make het met die omskakeling van natuurlike hulpbronne in vervaardigde produkte.✓✓
- Dit spreek oorkruiskwessies soos tegnologie, menslike hulpbronne en toeganklikheid tot finansies en infrastruktuur in. ✓✓
- Dit fokus op sleutelinsetsektore soos vervoer, telekommunikasie en energie.✓✓
- Die GVS prioritiseer sekere groeisektore soos toerisme, landbou, inligtingstegnologie en kulturele bedrywe.✓✓ (4 x 2) (8)

3.5
- Die SARB gebruik rentekoerse om die mark te manipuleer.✓✓
- Die repokoers is die sleutelrentekoers. Dit is die koers waarteen die SARB geld aan handelsbanke op die korttermyn uitleen.✓✓
- Die SARB sal die rentekoerse verlaag wanneer hulle krediet of die vraag na krediet wil verhoog.✓✓
- Baie mense sal aangemoedig word om meer te koop teen laer rentekoerse.✓✓
- Dit lei tot 'n hoër vraag na goedere en dienste. ✓✓ (4 x 2) (8)

[40]

VRAAG 4

4.1 4.1.1 Verantwoordbaarheid/Effektiwiteit/Assessering van behoeftes/ Prysbeleid/Parastatale/Privatisering ✓ (Enige 1 x 2) (2)

4.1.2 Lae produktiwiteit – lae produksie – negatiewe effek op die totale aanbod van goedere en dienste – dieselfde of groeiende totale vraag = vinnige styging in die algemene pryspeil.✓✓ (Vraaginflasie) (1 x 2) (2)

4.2 4.2.1 Punt, e ✓✓ (2)

4.2.2 Die waarde van die rand depresieer. ✓✓
As gevolg van styging in die vraag na dollar, verminder die waarde van die rand van R10 vir een dollar na R12 vir een dollar. ✓✓ (4)

4.2.3 In die geval van devaluasie van die rand, sal die Sentrale Bank buitelandse valuta verkoop. ✓✓
In die geval van revaluasie van die rand, sal die Sentrale Bank buitelandse valuta aankoop. ✓✓ (4)

4.3 4.3.1 'n Nywerheidsontwikkelingsone is 'n nywerheidslandgoed✓ wat fisies omhein is✓ en naby belangrike vervoermodusse soos hawens of lughawens geleë✓✓ (2)

4.3.2 Upington, in die Noord-Kaap, is geografies uitstekend geleë vir sonenergienavorsing en -ontwikkeling.✓✓
Saldanha sal die groeiende olie- en gasnywerheid aan die weskus van Afrika bedien, terwyl die ysterertsuitvoere verder uitbrei.✓✓ (2)

4.3.3 Die SES ontvang tans 'n spesiale aansporing wat nie op die NOS van toepassing is nie. 'n Spesiale maatskappybelastingkoers van 15%, wat heelwat minder is as die 28% wat tans toegepas word. ✓✓

'n NOS is geleë in 'n kleiner gebied en is direk verbind met 'n hawe waar die SES 'n groter area beslaan. Daar word beplan om al die NOS's by die SES in te lyf.✓✓ (2)

4.3.4 Verwringingseffek – die huidige NOS's word nie deur die spesiale aansporingskema bevoordeel nie.✓✓
Die kommer is dat die maatskappye binne die NOS's gaan toemaak en hulle dan by SES's gaan aansluit om ook in die spesiale aansporingskemas te deel.✓✓
Dit sal lei tot verskuiwing en beweging na ander streke.✓✓
Waardevolle beleggings sal dan uit die spesifieke gebied onttrek word.✓✓
Dit sal 'n verwringing/ontwrigting in produksie veroorsaak wat produksie en uitset in die streek nadelig sal beïnvloed.✓✓ (4)

4.4 **Leidende:**

- Gee verbruikers, besighede en die staat 'n aanduiding van die rigting waarin die ekonomie besig is om te beweeg.✓✓
- Wanneer hierdie aanwysers styg, sal die vlak van ekonomiese aktiwiteite ook gedurende die volgende maande opwaarts beweeg.✓✓
- Voorbeelde van leidende aanwysers is advertensiespasie vir werksgeleenthede, voorraad op hande en verkope.✓✓ (Enige 2 x 2) (4)

Sloerende:

- Sloerende aanwysers sal nie rigting verander alvorens die sakesiklus reeds van rigting verander het nie.✓✓
- Voorbeelde van hierdie aanwysers is: Ure gewerk in die konstruksie-bedrywe en totale aantal kommersiële voertuie verkoop.✓✓ (Enige 2 x 2) (4)

4.5 **Infantiele mortaliteitkoers** ✓✓ Die getal kinders jonger as 1 jaar wat binne die eerste jaar gesterf het uitgedruk per 1 000 geboortes. ✓✓
In 2010 was dit 34 per 1000.✓✓ (Enige 2 x 2) (4)

Onder-vyf-jaar-mortaliteitskoers ✓✓ Die getal kinders onder vyf jaar wat binne die eerste vyf jaar gesterf het.✓✓ Uitgedruk per 1 000 geboortes.✓✓
In Suid-Afrika was die koers in 2010, 50 sterftes per 1 000.✓✓ (Enige 2 x 2) (4)
[40]

TOTAAL AFDELING B: 80

AFDELING C

Beantwoord slegs EEN van die twee vrae in hierdie afdeling in die ANTWOORDEBOEK.

STRUKTUUR VAN DIE OPSTEL:	**PUNTETOEKENNING:**
Inleiding	Maks. 2
Liggaam: **Hoofgedeelte:** Bespreek in besonderhede/In-diepte bespreking/Ondersoek/Bespreek krities/Ontleed (Analiseer)/ Vergelyk/Evalueer/Onderskei/Verduidelik/Assesseer/Debatteer **Addisionele gedeelte:** Gee jou eie mening/Bespreek krities/Evalueer/Evalueer krities/Teken 'n grafiek en verduidelik/Gebruik die gegewe grafiek en verduidelik /Voltooi die gegewe grafiek/Bereken/Lei af/Vergelyk/Verduidelik/ Onderskei/Interpreteer/Debatteer kortliks	 Maks. 26 Maks. 10
Gevolgtrekking	Maks. 2
TOTAAL	**40**

VRAAG 5: MAKRO-EKONOMIE **40 PUNTE – 30 MINUTE**

Internasionale handel is die ruggraat van ons moderne sakewêreld waar vervaardigers in verskillende nasies probeer om wins te maak uit 'n groeiende mark, eerder as om beperk te word om binne eie grense te verkoop.

- Bespreek uitvoerbevordering as deel van Suid-Afrika se internasionale handelsbeleid. (26 punte)
- Na jou mening, hoe suksesvol is Suid-Afrika met die implementering van die beleid hierbo? Motiveer jou antwoord. (10 punte) **[40]**

Inleiding

Aansporings of meganismes om plaaslike vervaardigers aan te moedig om uitvoere van goedere en dienste na die buiteland te vermeerder.✓✓
(Enige ander relevante definisie van uitvoer bevordering) **(Maks. 2)**

Liggaam

HOOFGEDEELTE

Redes vir uitvoerbevordering ✓

- Die land behaal aansienlike uitvoergeleide ekonomiese groei. ✓✓
- Uitvoerbevordering vergroot die land se produksiekapasiteit.✓✓
- Uitvoermarkte is baie groter as plaaslike markte.✓✓
- Meer werkers word in diens geneem.✓✓
- Dit lei tot 'n verlaging in pryse.✓✓

Metodes van uitvoerbevordering ✓

- Aansporings: Die regering verskaf inligting oor uitvoermarkte, navorsing oor nuwe markte, konsessies op vervoerkoste, uitvoerkrediet, ens. om uitvoere te stimuleer.✓✓
- Subsidies: Dit sluit direkte en indirekte subsidies in:
  - Direkte subsidies: Dit is kontantbetalings aan uitvoerders. ✓✓
  - Indirekte subsidies: Dit behels terugbetaling van invoertariewe en algemene belastingkortings.✓✓
- Handelsneutraliteit: Subsidies wat gelyk is aan die waarde van invoertariewe word betaal.✓✓
  Neutraliteit kan deur middel handelsbevryding bereik word.✓✓

Voordele van uitvoerbevordering✓
- Daar is geen beperkings op die skaal van uitvoere nie aangesien die mark so groot is.✓✓
- Produksie word gebaseer op koste en doeltreffendheid. ✓✓
- Daar is 'n toename in plaaslike produksie.✓✓
- Wisselkoerse is meer realisties.✓✓

Nadele van uitvoerbevordering ✓

- Die werklike produksiekoste word verlaag deur subsidies en aansporings.✓✓
- Die gebrek aan mededinging as gevolg van aansporings en subsidies dwing mededingers uit die mark uit.✓✓
- Uitvoerbevordering lei tot verhoogde tariewe en kwotas deur magtige oorsese mededingers.✓✓
- Dit lei tot die beskerming van arbeidsintensiewe nywerhede in ontwikkelende lande.✓✓

(Maks 26)

LET WEL: 'n maksimum van 8 x 1 sal vir opskrifte toegeken word.

ADDISIONELE GEDEELTE:
Die kandidaat kan 'n positiewe of 'n negatiewe argument aanvoer.

Positief / Negatief ✓✓ **(1 x 2)**
Argumente ✓✓ ✓✓ **(2 x 2)**
Substantiewe bewyse ✓✓ ✓✓ **(2 x 2)**

Aanvaar enige relevante antwoorde. **(Maks. 10)**

Gevolgtrekking

Aanvaar enige relevante gevolgtrekking. **(Maks. 2)**

VRAAG 6: EKONOMIESE STREWES 40 PUNTE – 30 MINUTE

Aanbodkant-beleide fokus op die vermoë van markte om genoeg goedere en dienste te verskaf om in die totale vraag te voorsien.

.

- Bespreek hierdie stelling deur te fokus op die geskiktheid en doeltreffendheid van markte in die Suid-Afrikaanse konteks. (26 punte)
- Na jou mening, hoe suksesvol is die Suid-Afrikaanse regering om in die basiese behoeftes van die armes te voorsien? (10 punte) **[40]**

Inleiding

Die stimulering van aanbod beteken om die uitset van goedere en dienste te verhoog. ✓✓
(Enige ander relevante definisie) **(Maks. 2)**

Liggaam

HOOFGEDEELTE:

Daar is verskeie faktore wat die doeltreffendheid en effektiwiteit van hulpbronne bevorder:

- **Onderwys en opleiding** ✓
  - Die Sektorale Onderwys- en Opleidingsowerhede (SOOO) is geskep om beroepsverwante opleiding te bevorder en te fasiliteer vir verskillende sektore in die ekonomie.✓✓
  - Die toename in die getal opgeleide werkers sal die produktiwiteitsvlakke van die ekonomie verbeter.
  - Dit sal lei tot 'n styging in die uitset van goedere en dienste.✓✓

- **Fiskale beleid**✓
  - Hoë belastingkoerse ontmoedig: individue om meer te werk en besighede om minder te investeer.✓✓
  - In Suid-Afrika is belastingkoerse vir individue en besighede stelselmatig verminder.✓✓
  - Belastingaansporings bied industrieë die geleentheid om teen laer koste te produseer. ✓✓
  - Hierdie addisionele fondse bied individue die geleentheid om produksie uit te brei.✓✓
  - Individue kry belastingkorting.✓✓
  - Dit lei tot 'n styging in die besteebare inkomste van individue.✓✓
  - Wat die vraag na verbruikersgoedere en dienste laat toeneem.✓✓

- **Mededinging**✓
  - Die bevordering van mededinging dien as 'n aansporing vir nuwe besighede om tot die mark toe te tree.✓✓
  - Die Wet op Mededinging het ten doel om die aantal monopolieë wat gevorm word te verminder en om die mag wat monopolieë het te elimineer.✓✓
  - Addisioneel tot bogenoemde is heelwat hindernisse met internasionale handel oor die jare verwyder.✓✓

- **Deregulering** ✓
  - Die deregulering in die industrieë maak voorsiening vir beter kompetisie in die mark.✓✓
  - Baie onnodige wetgewing asook ander hindernisse in mededinging is verwyder. Alhoewel daar nog sekere regulasies, veral in die informele sektor bestaan, word dit tans hersien.✓✓

- **Arbeidswetgewing** ✓
  - In Suid-Afrika skep die Wet op Arbeidsverhoudinge, die Wet op Gelyke Indiensneming en die Wet op Basiese Diensvoorwaardes 'n billike en gelyke werksomgewing.✓✓
  - So 'n werksplek sal werkers motiveer om nie net die kwaliteit van werk te verbeter nie maar sal ook om te strewe na selfontwikkeling.✓✓

- **Klein-, Medium- en Mikro-ondernemings**✓
  - In Suid-Afrika, moedig die staat die oprigting van KMMO's aan deur 'n verskeidenheid finansiering- en ondersteuningstrukture.✓✓
  - Instellings soos Khula, die Nasionale Bemagtigingsfonds, die Nywerheids-ontwikkelingskorporasie en Besigheidsvennote is in vennootskap met die nasionale regering.✓✓
  - Daar is ook gratis adviessentrums om inligting ten opsigte van onderwerpe, soos bestuur en hoe om 'n SMME te bedryf, te verskaf.✓✓

- **Breëbasis- Swart Ekonomiese Bemagtiging (BBSEB)** ✓
  - BBSEB is die ekonomiese bemagtiging van alle swart mense, veral vroue, werkers, die jeug, die gestremdes en mense wat in landelike gebiede bly.✓✓
  - Die oogmerk is om historiese ongelykhede aan te spreek deur die aantal swart mense wat die ekonomie van die land besit en beheer, te vermeerder ✓✓
  - Asook om inkomste ongelykhede te verminder.✓✓

- **Navorsing en Ontwikkeling** ✓
  - 'n Navorsing- en Ontwikkelingstrategie is deur die staat geïmplementeer om nasionale mededingendheid te bevorder.✓✓
    - Die Navorsing- en Ontwikkelingstrategie berus op DRIE pilare, nl. innovasie, wetenskap, ingenieurswese en tegnologie, menslike hulpbronne en transformasie om 'n effektiewe regeringstelsel te skep ✓✓
  - Voorbeelde: WNNR en Mintek✓✓

- **Privatisering** ✓
  - Baie staatsondernemings is reeds geprivatiseer of gedeeltelik geprivatiseer.✓✓
  - Privatisering is essensieel vir die bevordering van kompetisie in die mark.✓✓
  - Daar is reeds bewyse dat privaat ondernemings meer doeltreffend en effektief is as staatsondernemings.✓✓
  - Voorbeelde: Telkom en Yskor ✓✓

- **Infrastruktuur** ✓
  - 'n Goed ontwikkelde infrastruktuur vorm die ruggraat van 'n groeiende ekonomie. Suid-Afrika se infrastruktuur is van die beste in Suidelike Afrika.✓✓
  - Vervoer: Suid-Afrika se vervoernetwerk bestaan uit snelweë, spoorweë en hawens.✓✓
  - Energie: Eskom genereer 95% van die land se elektriese krag. Dit is een van die 10 grootste kragvoorsieners in die wêreld en voer ook krag uit na buurlande.✓✓
  - Telekommunikasie: Is een van die vinnigste groeiende sektore in die Suid-Afrikaanse ekonomie. Dit bied vastelyn-, draadlose- en satellietkommunikasie en het die bes ontwikkelde netwerk in Afrika.✓✓

- **Koste om besigheid te doen** ✓
  - Dit verwys na die koste om besigheid te doen, soos vervoer, kommunikasie en energiekoste.✓✓
  - Ander koste sluit in, water, sanitasie, voertuie en registrasie en die arbeidsmarkte.✓✓

(Maks 26)

LET WEL: 'n maksimum van 8 x 1 sal vir opskrifte toegeken word.

ADDISIONELE GEDEELTE:

Na jou mening, hoe suksesvol is die Suid-Afrikaanse regering om in die basiese behoeftes van die armes te voorsien? Motiveer jou antwoord.

Ja/Nee✓✓

Ongeveer 26% van ons bevolking is absoluut arm in terme volgens internasionale standaarde, met 'n broodlyn van $1,25 per dag.

(1) Maatskaplike toelaes: ouderdomspensioene, kindertoelae, en ongeskiktheidstoelae.✓✓
(2) Voordeel in natura: gratis kwota water (6 000 liter per huishouding) en elektrisiteit (20 kWh) per huishouding, skoolvoedingskemas.✓✓
(3) Behuising: HOP-huise✓✓
(4) Sanitasie: Toegang tot skoon water, energie en rioolstelsels.✓✓
(5) Primêre gesondheidsorg: gratis hospitalisasie en medisyne. Vanaf sekere inkomstevlakke word fooie saamgestel. Immunisering van alle kinders is gratis.✓✓
(6) Onderwys: Geen-skoolfonds-skole ✓✓
(Kandidate moet van die basiese behoeftes noem en hoe dit die armes beïnvloed)
(Aanvaar enige ander relevante antwoord) **(Maks.10)**

Slot

Enige relevante slot ✓✓ **(Maks. 2)**

TOTAAL AFDELING C: 40
GROOTTOTAAL: 150

Kopiereg voorbehou